

UTICAJ ČUVANJA U KONTROLISANOJ ATMOSFERI NA KVALITET PLODOVA JABUKE

EFFECT OF STORAGE IN CONTROLLED ATMOSPHERE ON APPLE FRUITS QUALITY

Snežana STEVANOVIĆ,

UB, Poljoprivredni fakultet, Odsek za Prehrambenu Tehnologiju, Beograd

Dragan MARKOVIĆ, Milena OTOVIĆ, Uroš MILOVANČEVIĆ

UB, Mašinski fakultet, Beograd

Rezultati istraživanja su deo projekta Ministarstva za nauku i tehnološki razvoj, program Tehnološki razvoj, pod nazivom "Istraživanje i razvoj opreme i sistema za industrijsku proizvodnju, skladištenje i preradu povrća i voća", broj TR 35043, kao i projekta III 046010.

Procesing '22 1–3. jun 2022, Beograd

UTICAJ ČUVANJA U KONTROLISANOJ ATMOSFERI NA KVALITET PLODOVA JABUKE

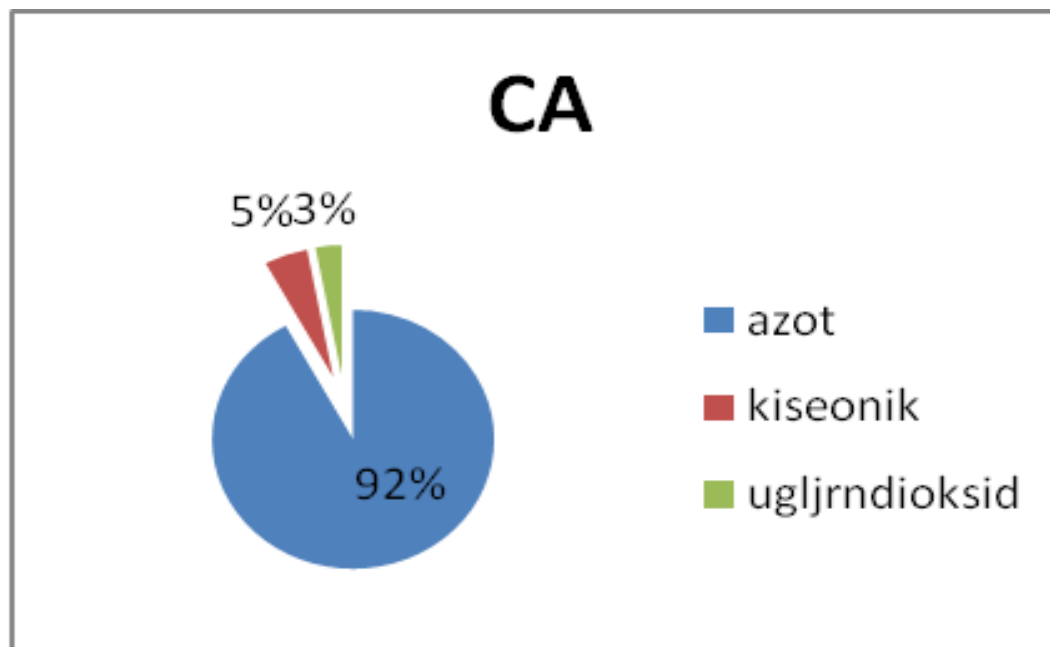
- Očuvanje kvaliteta sveže hrane u *postharvest* periodu
- Postoji potreba da se smanje gubici i bacanje hrane
  - ekonomski
  - ekološki problem

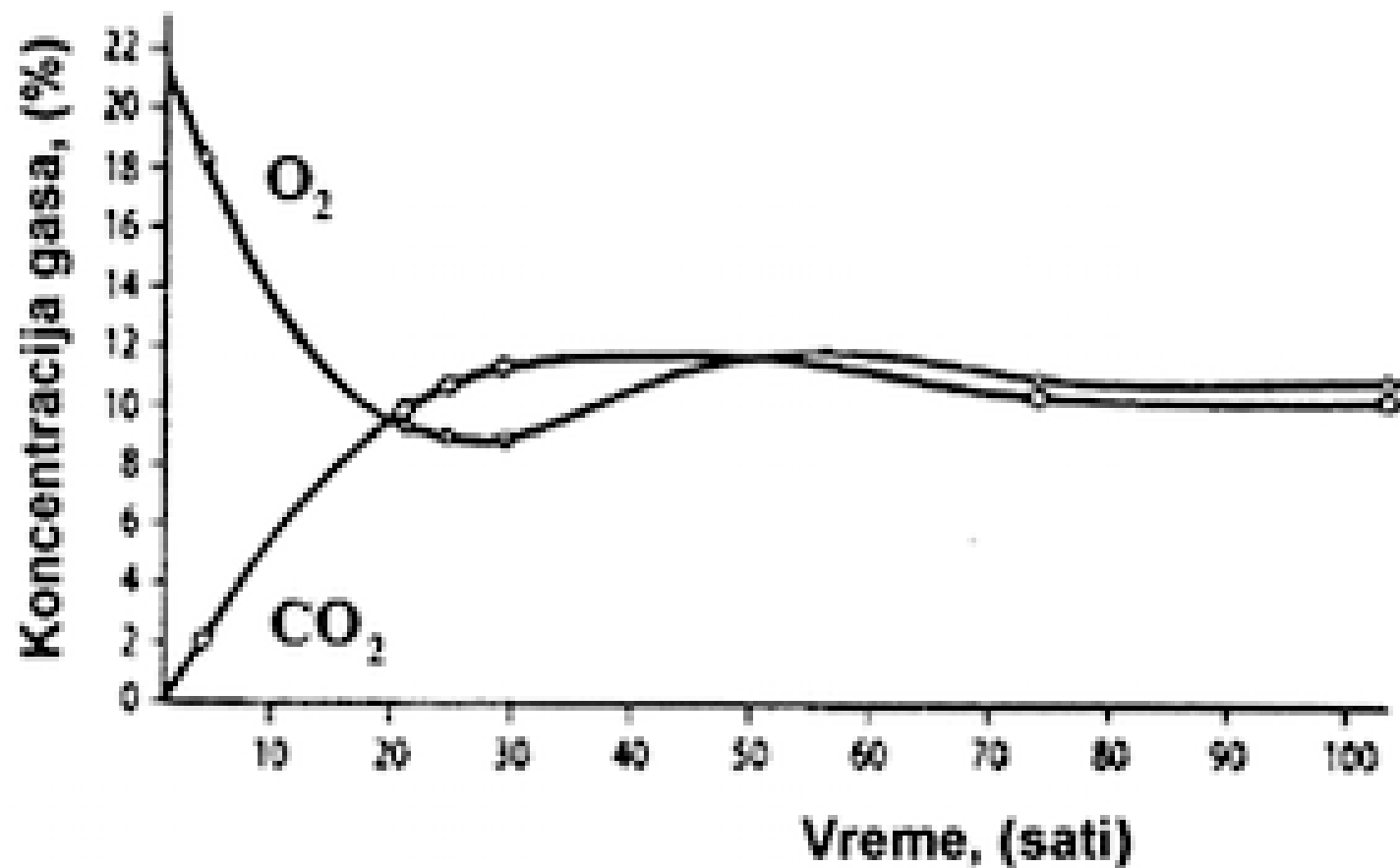
- Jabuka dominira svetskim tržištem - voće koje se koristi tokom čitave god.
- Oko 2/3 potroši se u svežem stanju.
- Da bi se zadovoljile potrebe tržišta - postoji potreba za dužim čuvanjem.
- Intenzivno se radi na razvoju i primeni novih **postharvest tehnologija** –
  - veći stepen očuvanja kvaliteta
  - duži period čuvanja.

Kontrolisana atmosfera podrazumeva okruženje sa smanjenim sadržajem O_2 i povećanim prisustvom CO_2 u odnosu na atmosferski vazduh, uz sniženu temperaturu i povećanu relativnu vlažnost vazduha

Kontrolisana atmosfera

Kontrolisana atmosfera

Utiče na:

- Smanjenje intenziteta disanja,
- Prezrevanje,
- Metaboličke procese u tkivima,
- Stvaranje etilena i odlaganje sazrevanja,
- Smanjenje fizioloških promena,
- Mikroorganizme,
- Oksidaciju.

Kontrolisana atmosfera

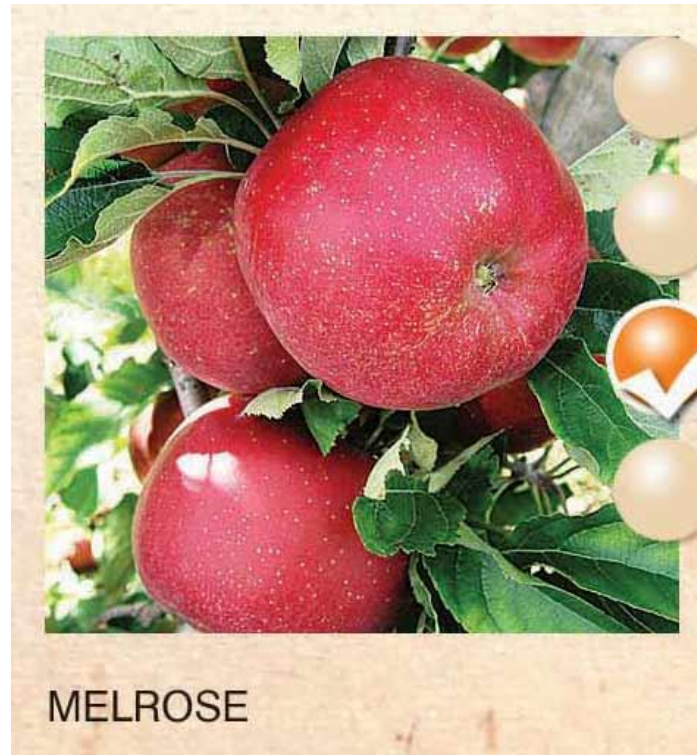
Cilj rada je da se utvrde i uporede promene relevantnih karakteristika kvaliteta do kojih dolazi pri čuvanju plodova jabuka u kontrolisanoj atmosferi i u rashladnoj komori sa atmosferskim vazduhom.

Utvrđivana je i promena čvrstoće i ukupan gubitak nakon postharvest tretmana.

Materijal i metode rada

Istraživanje je obavljeno sa jabukom sorte *Melrose*

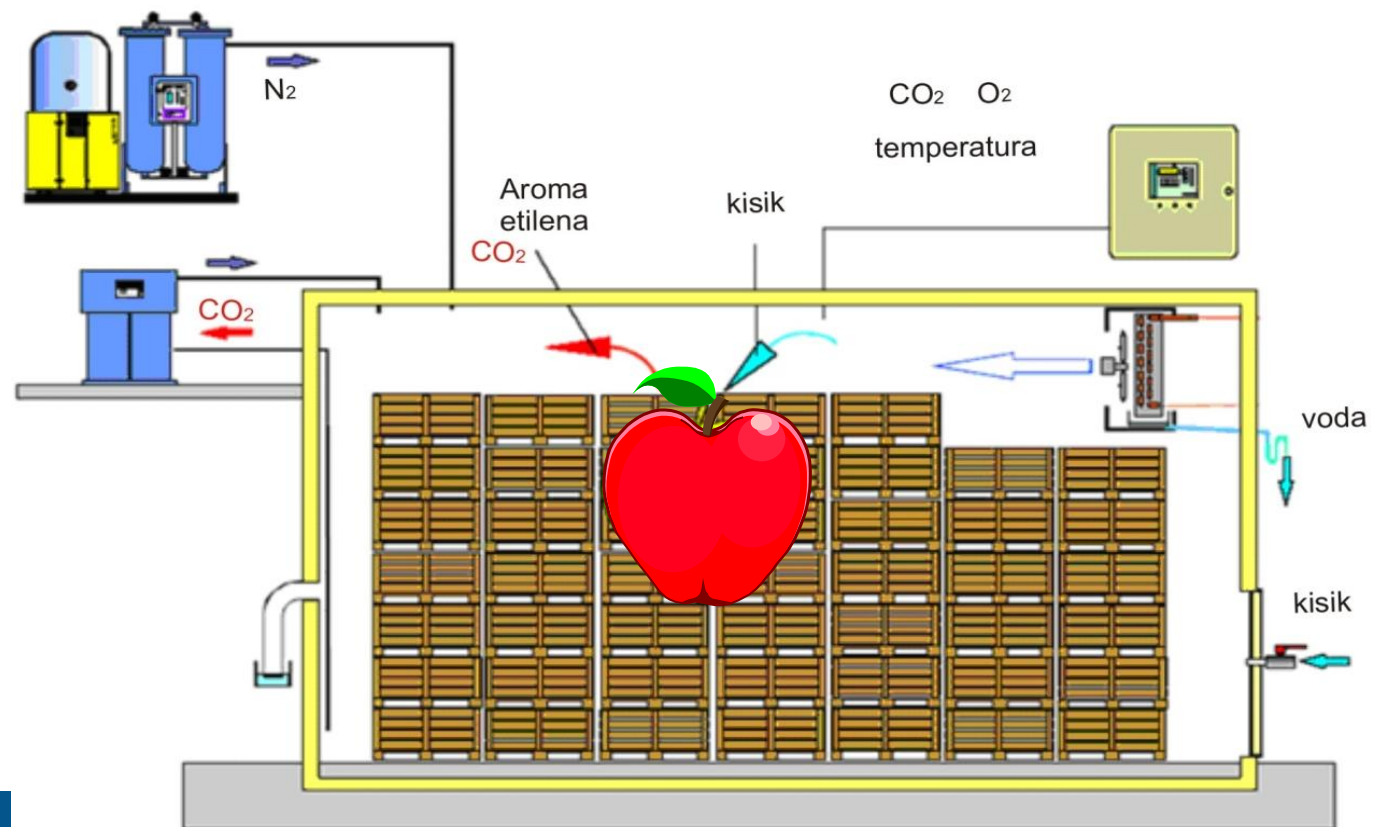

Materijal i metode rada

Ista količina jabuka je čuvana u komorama sa:

1. Kontrolisanom atmosferom

Materijal i metode rada

Ista količina jabuka je čuvana u komorama sa:

1. Kontrolisanom atmosferom
2. Atmosferskim vazduhom

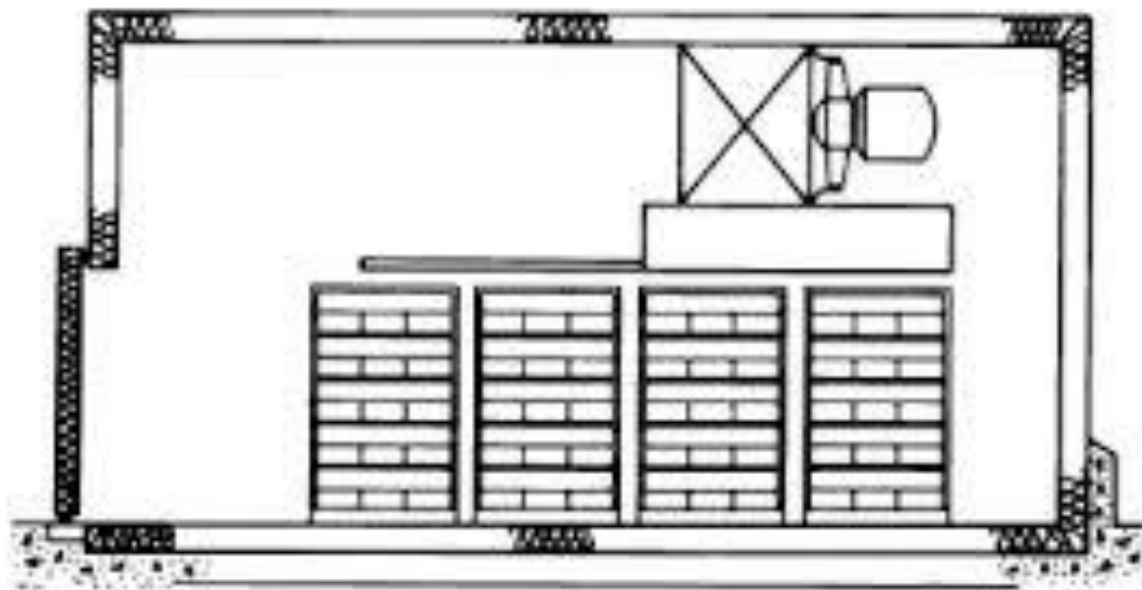

Fig. 2 Stationary Blast Cell

Materijal i metode rada

- Temperatura 1 C
- Relativna vlažnost 85-90 %

Kontrolisana atmosfera

- O₂ 5 %
- CO₂ 2 %

Materijal i metode rada

- Suve materije, ukupne - prema JUS ISO 939/1997, sušenjem na 105 °C,
- pH vrednost – potenciometrijski, pehametrom TTT2, Radiometer, Copenhagen, Denmark.
- Sadržaj ukupnih šećera – refraktometrom RF-3, Br. 776, na temperaturi 20°C
- Sadržaj ukupnih kiselina - metodom neutralizacije sa NaOH,
- Sadržaj skroba – hidrolizom,
- Ukupne pektinske materije – kolorimetrijski na 525 nm,
- Čvrstoća – penetrometrom,
- Vitamin C - jodometrijskom metodom

Rezultati i diskusija

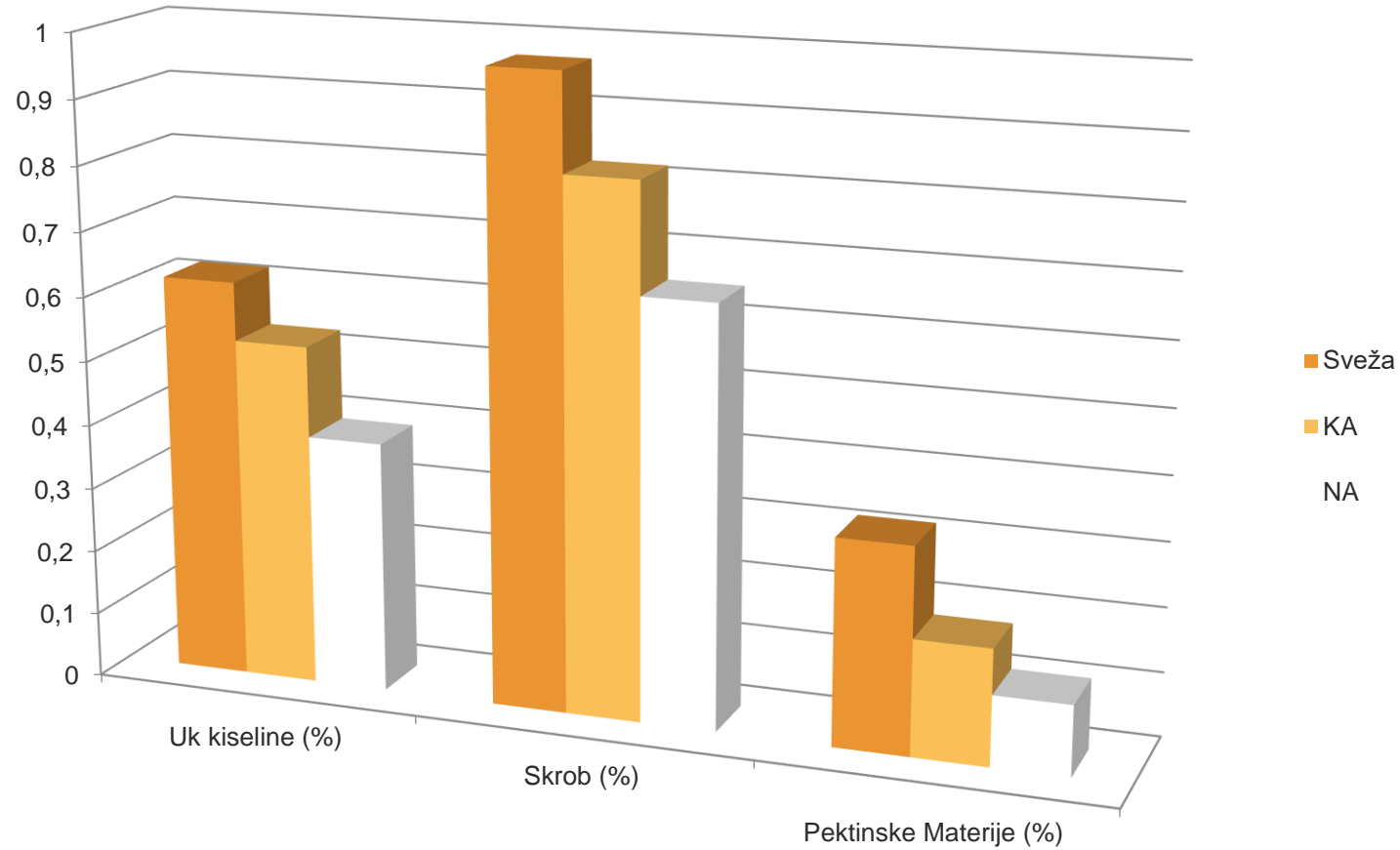
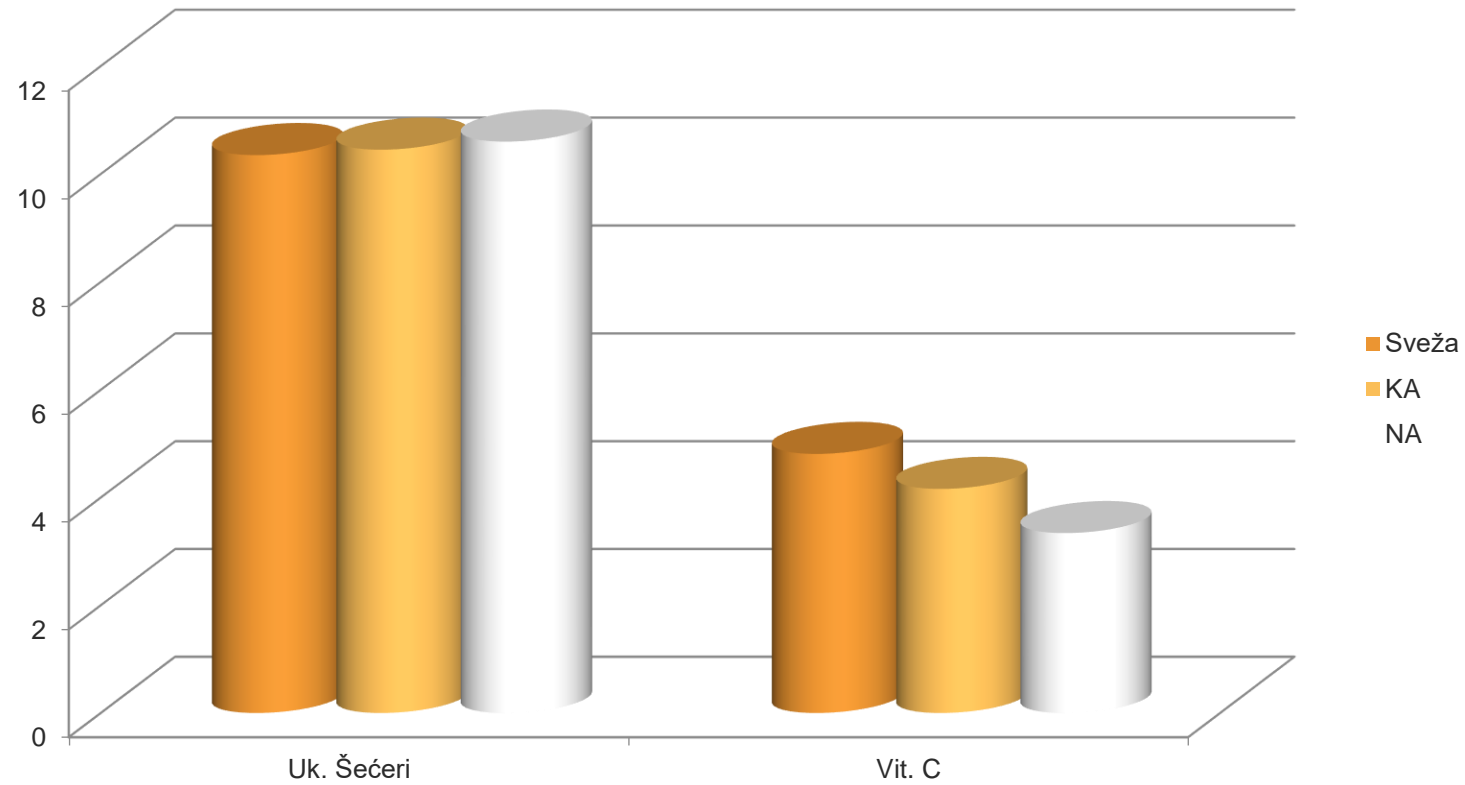

Tabela 1. Fizičko-hemijske karakteristike

Uzorak		Suva materija (%)	pH	Čvrstoća (kg/cm ²)	Ukupni gubitak (%)
Sveže jabuke		14,57 ± 0,23a	2,95 ± 0,03a	7,35 ± 0,12a	-
Nakon 4 meseca čuvanja	KA	14,64 ± 0,18a	3,05 ± 0,05a	6,40 ± 0,10b	2,65 ± 0,21a
	NA	14,96 ± 0,35b	3,20 ± 0,02b	5,95 ± 0,23c	4,82 ± 0,34b

Rezultati i diskusija

Zaključak

Na osnovu izvršenih analiza i prikazanih rezultata može se izvesti zaključak da sastav atmosfere značajno utiče na očuvanje karakteristika kvaliteta pri čuvanje plodova jabuke.

Kontrolisana atmosfera, u kojoj je pored niske T izmenjen sastav, tj. odnos gasova, značajno doprinosi usporavanju procesa i promena u plodovima.

Snižavanjem koncentracije kiseonika (5 %) uz istovremeno povećanje koncentracije ugljen-dioksida (2 %) dodatno je smanjen intenzitet disanja plodova, kao i hemijske i biohemijske promene.

Kontrolisana atmosfera je adekvatna *postharvest* tehnologija i u komercijalnoj praksi, jer može da omogući duže skladištenje uz očuvanje karakteristika, bolje očuvanje vode u plodovima, manji gubitka mase, kao i vitamina C koji promoviše zdravlje.

HVALA

SET
SAMIT ENERGETIKE TREBINJE

Procesing '22 1–3. jun 2022, Beograd

UTICAJ ČUVANJA U KONTROLISANOJ ATMOSFERI NA KVALITET PLODOVA JABUKE

EFFECT OF STORAGE IN CONTROLLED ATMOSPHERE ON APPLE FRUITS QUALITY

Snežana STEVANOVIĆ,

UB, Poljoprivredni fakultet, Odsek za Prehrambenu Tehnologiju, Beograd

Dragan MARKOVIĆ, Milena OTOVIĆ, Uroš MILOVANČEVIĆ

UB, Mašinski fakultet, Beograd

Rezultati istraživanja su deo projekta Ministarstva za nauku i tehnološki razvoj, program Tehnološki razvoj, pod nazivom "Istraživanje i razvoj opreme i sistema za industrijsku proizvodnju, skladištenje i preradu povrća i voća", broj TR 35043, kao i projekta III 046010.

